

[Jefsen Christensen.]
 en heldig Foranstaltning som ^{3d} Supplement til den bestaaende Lovgivning om Udstykning til Husmandsbrug.

Jeg ser, man i det andet høje Ting har klaget over, at de i dette Forslag omtalte Brug skal kunne oprettes paa gunstigere Vilkaar end Husmandsbrug i øvrigt, idet de, der ellers overtager Husmandsbrug, skal have $\frac{1}{10}$ af Byggesummen til Raadighed. Jeg tror, denne Kritik i nogen Grad beror paa en Misforstaaelse, idet der jo her er Tale om, at der paa Førsteprioriteten skal være et Kreditforeningslaan, og jeg har — under de Forhandlinger, der er gaaet forud for Lovforslagets Fremsættelse — faaet den Opfattelse, at den, der skal overtage et saadant Brug, skal være i Besiddelse af en Kapital, der ikke alene andrager $\frac{1}{10}$ af Byggesummen plus det, han skal betale til Besætning og Inventar, men ogsaa omfatter et Beløb til Dækning af det Kurstab, som opstaar ved Kreditforeningslaanet. Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om det ikke skal forstaas paa den Maade, at der ikke er Tale om, at han kan faa saa stort et Laan af Staten, at der derigennem ogsaa kan blive Dækning for Kurstabet paa Kreditforeningslaanet.

Jeg vil gerne udtale min Tak for, at denne Lov i særlig Grad tager Sigte paa de tyndt befolkede Egne i Sønderjylland. Begivenhedernes Gang har medført, at Befolkningstætheden i de sønderjydske Landsdele er blevet langt ringere end i det øvrige Land. Jeg kunde nævne adskillige Ting, der i Historiens Løb har hidført dette Forhold, men i den Tid, der er gaaet fra 1864, og indtil vi igen er kommet sammen med Danmark, har Stilstanden i Sønderjyllands Befolkningstæthed dog været særlig paafaldende paa Baggrund af Befolkningstætheden og Befolkningstilvæksten i Amterne lige Nord for den daværende Grænse. Medens det for samtlige sønderjydske Amters Vedkommende stiller sig saaledes, at Folkemængden i Landdistrikterne — jeg undtager her Byerne og Flækkerne — praktisk talt har staaet ganske stille, ja, i Tønder Amt endogsaa er gaaet tilbage med mere end 1 000 Mennesker i denne Periode, har man i Ribe Amt, der ligger lig op ad Tønder Amt og har ganske de samme jordbundsmæssige Forudsætninger, haft en Befolkningstilvækst af 84,10 pCt.; i Ringkøbing Amt har man i samme Tidsrum haft en Befolkningstilvækst paa godt og vel 81 pCt., og i Vejle Amt har man med noget bedre Jordbundsforhold haft en Befolkningstilvækst paa 34 pCt. — medens

altsaa samtlige sønderjydske Amters Landdistrikter praktisk talt har staaet stille med Hensyn til Befolkningstilvækst i hele den Tid, da vi var under Fremmedherredømme. Det er en Kendsgerning, som taler sit eget Sprog ogsaa om den Samfundsordning, vi havde under det tyske Herredømme.

Jeg vil, som sagt, udtale min Glæde over, at man særlig tager Sigte paa at skabe en større Befolkningstæthed i de tyndt befolkede Distrikter i Grænseegnene og i Midtlandet, fordi man derved paa den ene Side udjævner det Misforhold, der er mellem Befolkningstætheden i det øvrige Land og Landsdelene dernelde, og paa den anden Side gennemfører en landøkonomisk Foranstaltning til bedre Udnyttelse af Jorden, som vi kun kan hilse med Glæde. Jeg maa tilføje, at det samtidig kan virke som Bidrag til en Konsolidering af Gældsforholdene dernelde, at de, som i Øjeblikket sidder med for store Arealer til for smaa Bygninger, ved en mere intensiv Drift under det danske Styre kan komme til at afhænde en Del af deres Jorder. De kan derved konsolidere deres Gældsforhold og spare Byggeudgifter, idet de faar mindre Jordarealer i Forhold til de Bygninger, som ikke er tilstrækkeligt store i Forhold til det Jordareal, de ligger inde med.

Jeg vil dernæst ogsaa udtale min Glæde over, at man yder en Statsgaranti paa 100 000 Kr. til den sønderjydske Udstykningsforening, idet denne Forening skal kunne købe Jordarealer, der, som den højtærede Landbrugsminister anførte, ligger noget af Vejen og er udyrkede; til en rimelig Pris for derefter at afhænde dem til Husmandsbrug. Men før det kan ske, maa der skaffes Veje, der gør det muligt at faa disse Brug oprettet, og det vilde være ganske forkert, om man først anlagde Vejene og derefter købte Jorden, fordi det vilde føre til en Stigning i Jordprisen, som var aldeles uforvarselig overfor dem, der skal tage Jorden i Besiddelse. Derfor skal Udstykningsforeningen købe Jorden først og saa ved Forhandling med Kommunerne søge at faa Veje anlagt. Men dette vil med andre Ord sige, at Udstykningsforeningen skal ligge inde med Jorden i kortere eller længere Tid, maaske endda vil komme til at lide Rentetab og løbe en vis Risiko ved hele det Arbejde af landøkonomisk Art, der her skal foregaa til Fremme af en bedre Jordfordeling i Sønderjylland, hvilket man ikke uden videre kan forlange, at en ganske privat Udstykningsforening, der kun har sin egen Garantikapital at virke med, skal